

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2020/1364 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Σεπτεμβρίου 2020

σχετικά με τις νόμιμες οδούς προς την προστασία στην ΕΕ: προώθηση της επανεγκατάστασης, της εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλων συμπληρωματικών οδών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο αριθμός των προσφύγων και των άλλων ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας αυξάνεται παγκοσμίως. Ως αποτέλεσμα, θα πρέπει να ενισχυθεί η ικανότητα της Ένωσης να εκπληρώνει το ηθικό της καθήκον να παρέχει ουσιαστική βοήθεια. Όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμετέχουν στις συλλογικές προσπάθειες της Ένωσης να επιδεικνύει αλληλεγγύη σε όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, προσφέροντας νόμιμες οδούς προς την Ένωση και ενισχύοντας τον χώρο προστασίας εκτός της Ένωσης.
- (2) Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί στη στήριξη των διαρκών προσπαθειών των κρατών μελών για την εξασφάλιση και την ενίσχυση νόμιμων και ασφαλών διαύλων για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Ειδικότερα, συνιστάται ως δράση η επίδειξη αλληλεγγύης προς τις τρίτες χώρες στις οποίες έχει εκτοπιστεί μεγάλος αριθμός ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, η συμβολή σε διεθνείς πρωτοβουλίες επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και η βελτίωση της συνολικής διαχείρισης της μετανάστευσης.
- (3) Η Ένωση εργάζεται για την ανάπτυξη και την ενίσχυση του χώρου προστασίας στις χώρες διέλευσης, στις χώρες προορισμού ή στις πρώτες χώρες ασύλου προκειμένου να βοηθήσει τόσο τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας όσο και τους μετανάστες που είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι, καθώς επίσης τις κοινότητες υποδοχής. Τα περιφερειακά προγράμματα ανάπτυξης και προστασίας⁽¹⁾ στο Κέρασ της Αφρικής, στη Βόρεια Αφρική και στη Μέση Ανατολή στηρίζουν, μεταξύ άλλων, την πρόαση και τη βελτίωση του χώρου προστασίας μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων στα εθνικά συστήματα, στις εθνικές αρχές και στην κοινωνία των πολιτών. Παρέχουν προστασία προσφέροντας άμεση βοήθεια σε όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας. Όλες οι δράσεις πραγματοποιούνται από εταίρους υλοποίησης. Τα προγράμματα στηρίζουν λύσεις διαρκείας για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, ιδίως την επανεγκατάσταση, εξασφαλίζοντας έλεγχο και καταγραφή, διευκολύνοντας τον αποτελεσματικό προσδιορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα, καθώς και υποστηρίζοντας άμεσα τις επιχειρήσεις επανεγκατάστασης της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (στο εξής: Ύπατη Αρμοστεία). Τα κράτη μέλη καλούνται να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο ως μέλη κοινοπραξίας ή να συνεισφέρουν οικονομικά στην υποστήριξη και εφαρμογή των περιφερειακών προγραμμάτων ανάπτυξης και προστασίας προκειμένου να ενισχυθεί η εξωτερική διάσταση της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ.
- (4) Η επανεγκατάσταση αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την παροχή προστασίας στα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας και για την επίδειξη παγκόσμιας αλληλεγγύης προς τρίτες χώρες, ώστε να τις βοηθήσει να αντεπεξέλθουν στον μεγάλο αριθμό ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο ή τις διώξεις. Αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο της συνολικής πολιτικής της Ένωσης για το άσυλο και τη μετανάστευση: η επανεγκατάσταση, προσφέροντας ασφαλείς και νόμιμες οδούς για όσους χρήζουν προστασίας, βοηθά να σωθούν ζωές, να μειωθεί η παράνομη μετανάστευση και να ανατραπεί το επιχειρηματικό μοντέλο των δικτύων διακινητών. Η επανεγκατάσταση αποτελεί επίσης σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος της συνολικής προσέγγισης για τη μετανάστευση, καθώς συμμετέχουν χώρες-εταίροι σε όλο το φάσμα των τομέων που σχετίζονται με τη μετανάστευση.
- (5) Η Ύπατη Αρμοστεία επιβεβαίωσε ότι οι παγκόσμιες ανάγκες επανεγκατάστασης εξακολουθούν να είναι μεγάλες, με 1,44 εκατομμύρια περιπτώσεις το 2020. Ο αριθμός αυτός πρόκειται να αυξηθεί τα επόμενα έτη.

(1) Συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και υλοποιούνται από κοινοπραξίες με επικεφαλής κράτη μέλη.

- (6) Το πρώτο παγκόσμιο φόρουμ για τους πρόσφυγες, που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2019, έκανε έναν απολογισμό της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή του Παγκόσμιου Συμφώνου για τους Πρόσφυγες της Ύπατης Αρμοστείας^(?). Κινητοποίησε ευρεία διεθνή υποστήριξη για την αναζήτηση λύσεων διαρκείας για τους πρόσφυγες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων λύσεων για την επανεγκατάσταση καθώς και για την αύξηση του αριθμού και τη διεύρυνση του φάσματος των διαθέσιμων νόμιμων οδών για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας. Η τριετής στρατηγική της Ύπατης Αρμοστείας (2019-2021) για την επανεγκατάσταση και τις συμπληρωματικές οδούς προβλέπει χάρτη πορείας με σκοπό τη διεύρυνσή τους, με την προσφορά περισσότερων θέσεων, με την κινητοποίηση περισσότερων συντελεστών και με τη δημιουργία περισσότερο φιλόξενων κοινωνιών. Για την ανάληψη ηγετικού ρόλου σε παγκόσμιο επίπεδο όσον αφορά την επανεγκατάσταση, τα κράτη μέλη καλούνται να στηρίξουν την εφαρμογή της στρατηγικής και να αναστρέψουν, αφενός, τη φθίνουσα τάση που παρουσιάζει σήμερα ο αριθμός των χωρών επανεγκατάστασης σε παγκόσμιο επίπεδο και, αφετέρου, την απότομη μείωση των δεσμεύσεων για επανεγκατάσταση^(?).
- (7) Από το 2015 δύο επιτυχημένα προγράμματα επανεγκατάστασης, με χρηματοδότηση της ΕΕ και με συμμετοχή σημαντικού αριθμού κρατών μελών, βοήθησαν περισσότερα από 70 000 από τα πιο ευάλωτα άτομα που έχρηζαν διεθνούς προστασίας να βρουν καταφύγιο στην Ένωση. Μεταξύ του 2015 και του 2018, όταν το παγκόσμιο τοπίο της επανεγκατάστασης άλλαξε σε μεγάλο βαθμό, οι ετήσιες επανεγκαταστάσεις σε κράτη μέλη τριπλασιάστηκαν, το δε μερίδιο της ΕΕ, παγκοσμίως, όσον αφορά την επανεγκατάσταση αυξήθηκε από κάτω του 9 % πριν από το 2016 σε 41 % το 2018. Η αύξηση αυτή καταδεικνύει το όφελος και τις δυνατότητες που προσφέρουν η συνεργασία και ο συντονισμός στο επίπεδο της ΕΕ όσον αφορά τον τομέα της επανεγκατάστασης. Καταδεικνύει επίσης τη σημασία της χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, από τον οποίο διατίθεται 1 δισ. EUR απευθείας για τη στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για επανεγκατάσταση την περίοδο 2015-2020.
- (8) Στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ^(*), τα κράτη μέλη, μαζί με τα συνδεδεμένα με το σύστημα του Δουβλίνου κράτη, συμφώνησαν να επανεγκαταστήσουν 22 504 άτομα που έχρηζαν διεθνούς προστασίας από τη Μέση Ανατολή, το Κέρας της Αφρικής και τη Βόρεια Αφρική σε μια περίοδο 2 ετών (2015-2017)^(?). Συνολικά, επανεγκαταστάθηκαν 19 452 άτομα στο πλαίσιο του πρώτου αυτού επιτυχημένου προγράμματος της ΕΕ (86 % της συνολικής δέσμευσης).
- (9) Στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ^(*), τα κράτη μέλη συμφώνησαν να επανεγκαταστήσουν 50 039 άτομα που έχρηζαν διεθνούς προστασίας από την Τουρκία, τον Λίβανο, την Ιορδανία, καθώς και από χώρες κατά μήκος της διαδρομής της Κεντρικής Μεσογείου, υποστηρίζοντας ιδίως τους μηχανισμούς έκτακτης διέλευσης που καθιερώθηκαν από την Ύπατη Αρμοστεία στον Νίγηρα (2017) και στη Ρουάντα (2019). Το πρόγραμμα στέφθηκε με επιτυχία, καθώς επανεγκαταστάθηκαν 43 827 άτομα (88 % της συνολικής δέσμευσης).
- (10) Για τη μεγιστοποίηση του αριθμού των επανεγκαταστάσεων και τη σωστή αξιοποίηση της διαθέσιμης χρηματοδότησης, τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη υλοποιήσει πλήρως τις δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ έχουν τη δυνατότητα να το πράξουν το 2020 και το 2021 για να ανταποκριθούν σε προηγούμενες δεσμεύσεις που είχαν αναλάβει.
- (11) Στο πλαίσιο της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας^(?), είχαν επανεγκατασταθεί περισσότερα από 27 000 άτομα ως τα μέσα Σεπτεμβρίου του 2020^(*). Τα κράτη μέλη έχουν επανεγκαταστήσει και άλλα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας από την Τουρκία μέσω των δικών τους εθνικών συστημάτων.
- (12) Η Ένωση θα πρέπει να μεταβεί από συστήματα επανεγκατάστασης ad hoc σε συστήματα που λειτουργούν με βάση ένα σταθερό πλαίσιο το οποίο εξασφαλίζει ότι τα ενωσιακά συστήματα επανεγκατάστασης είναι σταθερά και προβλέψιμα. Γι' αυτόν τον σκοπό, η Επιτροπή πρότεινε κανονισμό, το 2016, για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση^(*) με σκοπό την παροχή ασφαλών και νόμιμων οδών πρόσβασης στη διεθνή προστασία γι' αυτούς που την χρειάζονται στο πλαίσιο της αναθεώρησης του συστήματος ασύλου της Ένωσης. Τον Ιούνιο του 2018 επιτεύχθηκε μερική προσωρινή πολιτική συμφωνία, η οποία περιλάμβανε την προσθήκη της εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους -παράλληλα με την επανεγκατάσταση- στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης κανονισμού. Η ταχεία έγκριση της πρότασης αποτελεί σημαντικό στοιχείο για μια πιο αποτελεσματική, δίκαιη και σταθερή πολιτική της ΕΕ στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένου ενός σταθερού πλαισίου επανεγκατάστασης.

(?) <https://www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html>

(?) Η Ύπατη Αρμοστεία έλαβε δεσμεύσεις για επανεγκατάσταση από 29 χώρες το 2018 σε σύγκριση με τις 35 χώρες το 2017· ο αριθμός των αναχωρήσεων για επανεγκατάσταση μειώθηκε από 65 100 το 2017 σε 55 680 το 2018.

(*) Σύσταση (ΕΕ) 2015/914 της Επιτροπής, της 8ης Ιουνίου 2015, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σύστημα επανεγκατάστασης (ΕΕ L 148 της 13.6.2015, σ. 32).

(?) Συμπεράσματα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου στις 20 Ιουλίου 2015.

(*) Σύσταση (ΕΕ) 2017/1803 της Επιτροπής, της 3ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την προώθηση νόμιμων οδών για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 259 της 7.10.2017, σ. 21).

(?) <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

(?) Οι επανεγκαταστάσεις αυτές έχουν εν μέρει συνυπολογιστεί στο πλαίσιο των συστημάτων επανεγκατάστασης της ΕΕ που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (8) και (9).

(?) COM(2016) 468 final.

- (13) Για να εξασφαλιστεί η συνέχιση των προσπαθειών επανεγκατάστασης έως ότου τεθεί σε εφαρμογή ένα σταθερό πλαίσιο, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να υποβάλουν δεσμεύσεις επανεγκατάστασης για το 2020 στο 9ο φόρουμ για την επανεγκατάσταση τον Ιούλιο του 2019. Η έκκληση αυτή βασιζόταν στις προτεραιότητες που είχαν συμφωνηθεί για την περίοδο αυτή και συμβάδιζε με τις προβλέψεις της Έγερσης Αρμοστείας για τις παγκόσμιες ανάγκες επανεγκατάστασης το 2020 και με τις συστάσεις της Έγερσης Αρμοστείας για τον σχεδιασμό της ΕΕ όσον αφορά τις επανεγκαταστάσεις το 2020, που ζητούσαν 30 000 θέσεις για το 2020. Είχε ως αποτέλεσμα να υποβληθούν σχεδόν 29 500 δεσμεύσεις από τα κράτη μέλη. Το σημαντικό αυτό σύνολο δεσμεύσεων, που υπερβαίνει το 50 % του συνόλου των θέσεων επανεγκατάστασης που διατέθηκαν από κράτη στην Έγερση Αρμοστεία για το 2020, υπογραμμίζει τη διαρκή προσηλωση των κρατών μελών στην παροχή προστασίας, στη διάσωση ζωών και στην προσφορά αξιόπιστων εναλλακτικών λύσεων αντί των παράτυπων μετακινήσεων.
- (14) Στο πλαίσιο των προβλέψεων για τις παγκόσμιες ανάγκες επανεγκατάστασης το 2020, της τριετούς στρατηγικής της Έγερσης Αρμοστείας (2019-2021) για την επανεγκατάσταση και τις συμπληρωματικές οδούς και του πρώτου παγκόσμιου φόρουμ για τους πρόσφυγες (Δεκέμβριος 2019), η σημαντική αυτή δέσμευση από τα κράτη μέλη επιβεβαιώνει τον ρόλο της ΕΕ ως παγκόσμιου ηγέτη όσον αφορά την επανεγκατάσταση.
- (15) Η επιλογή των περιοχών προτεραιότητας για επανεγκαταστάσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάληψης δεσμεύσεων το 2020 βασίζεται στις προβλέψεις της Έγερσης Αρμοστείας για τις παγκόσμιες ανάγκες επανεγκατάστασης και στην ανάγκη να συνεχιστεί η υλοποίηση της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας του Μαρτίου του 2016. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν τις επανεγκαταστάσεις από την Τουρκία, την Ιορδανία, τον Λίβανο, καθώς και από τις βασικές αφρικανικές χώρες κατά μήκος της διαδρομής της Κεντρικής Μεσογείου και προς αυτή τη διαδρομή, όπως είναι η Λιβύη, ο Νίγηρας, το Τσαντ, η Αίγυπτος, η Αιθιοπία και το Σουδάν. Θα πρέπει επίσης να στηρίζουν τους μηχανισμούς έκτακτης διέλευσης στον Νίγηρα και στη Ρουάντα και να παρέχουν θέσεις για επανεγκαταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η υλοποίηση της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας περιλαμβάνει την ενεργοποίηση του εθελοντικού προγράμματος εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους με την Τουρκία, εφόσον έχουν εκπληρωθεί όλες οι σχετικές προϋποθέσεις και έχουν τερματιστεί οι παράτυπες διελύσεις μεταξύ Τουρκίας και ΕΕ ή έχουν τουλάχιστον μειωθεί ουσιαστικά και σταθερά.
- (16) Για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να υλοποιήσουν τον στόχο των 29 500 θέσεων το 2020, έχουν διατεθεί περίπου 300 εκατ. EUR από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ⁽¹⁰⁾. Με την επιφύλαξη των κανόνων του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), τα κράτη μέλη μπορούν να είναι επιλέξιμα για την παροχή χρηματικού κινήτρου ύψους 10 000 EUR ανά επανεγκατεστημένο άτομο από τις περιοχές προτεραιότητας ή από ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες και 6 000 EUR για άλλες επανεγκαταστάσεις.
- (17) Μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου 2020 πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 3 600 αφίξεις για επανεγκατάσταση στην ΕΕ στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάληψης δεσμεύσεων του 2020. Ωστόσο, η πανδημία του κορονοϊού έχει προκαλέσει σοβαρή διαταραχή των επιχειρήσεων επανεγκατάστασης: Τα κράτη μέλη, η Έγερση Αρμοστεία και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) ανέστειλαν τις επιχειρήσεις αυτές από τα μέσα Μαρτίου 2020. Στις 18 Ιουνίου 2020 η Έγερση Αρμοστεία και ο ΔΟΜ ανακοίνωσαν την επανέναρξη των ταξιδιών επανεγκατάστασης για τους πρόσφυγες ⁽¹¹⁾. Από το καλοκαίρι, πολλά κράτη μέλη ξανάρχισαν σταδιακά τις δραστηριότητές τους σχετικά με την επανεγκατάσταση.
- (18) Αυτή η πρωτόγνωρη παγκόσμια απειλή για την υγεία και τα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού είχαν σημαντικό αντίκτυπο σε όλες τις επιχειρήσεις και διαδικασίες που σχετίζονται με την επανεγκατάσταση, την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους και τη χορηγία από την κοινότητα υποδοχής. Είναι πλέον σαφής η ανάγκη συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των μέτρων που λαμβάνονται.
- (19) Στις Οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών ενωσιακών διατάξεων στον τομέα του ασύλου και των διαδικασιών επιστροφής και σχετικά με την επανεγκατάσταση ⁽¹²⁾ που εξέδωσε η Επιτροπή, καλούνται τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν να επιδεικνύουν αλληλεγγύη προς όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας και προς τρίτες χώρες που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό προσφύγων, εξασφαλίζοντας, στον βαθμό που είναι εφικτό, συνέχεια των διαδικασιών επανεγκατάστασης. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να εξετάσουν νέους τρόπους εργασίας, όπως εξ αποστάσεως συνεντεύξεις ή επανεγκατάσταση βάσει φακέλου. Για τα θέματα αυτά η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) παρείχε άμεση επιχειρησιακή υποστήριξη χάρη σε μια σειρά θεματικών διαδικτυακών συνεδριάσεων στο πλαίσιο του δικτύου επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους.
- (20) Η Επιτροπή, αναγνωρίζοντας τη διαταραχή που επέφερε η πανδημία του κορονοϊού στην υλοποίηση των δεσμεύσεων που είχαν αναληφθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του 2020, αποφάσισε να παρατείνει την περίοδο υλοποίησης πέρα από το 2020 για να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν αρκετό χρόνο για να υλοποιήσουν πλήρως τις δεσμεύσεις αυτές. Το αρχικά ετήσιο πρόγραμμα θα μετατραπεί, επομένως, σε διετές πρόγραμμα που θα καλύπτει την περίοδο 2020-2021, κατά την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να υλοποιήσουν 29 500 δεσμεύσεις. Επιπλέον, καλούνται τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη θέσπιση και άλλων εθνικών προγραμμάτων επανεγκατάστασης με κρατική χρηματοδότηση, αν είναι εφικτό.

⁽¹⁰⁾ Η χρηματοδοτική στήριξη συνδυάζει πιστώσεις του προϋπολογισμού για το 2019 και το 2020, οι οποίες διατέθηκαν στα κράτη μέλη σε δύο δόσεις.

⁽¹¹⁾ <https://www.unhcr.org/news/press/2020/6/5eeb85be4/joint-statement-un-refugee-chief-grandi-ioms-vitorino-announce-resumption.html?query=resettlement-resumption>

⁽¹²⁾ C(2020) 2516 final.

- (21) Με σκοπό να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση των προσαπειών επανεγκατάστασης που καταβάλλει η ΕΕ μετά τη διαταραχή που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού, θα πρέπει να εξεταστούν νέα προγράμματα επανεγκατάστασης από το 2011 και μετά, με βάση τους χρηματοδοτικούς πόρους που θα διατεθούν στο Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης την περίοδο 2021-2027 για τη στήριξη των δεσμεύσεων των κρατών μελών. Φιλοδοξία της Ένωσης παραμένει η χάραξη μιας πορείας σταθερά ανοδικής όσον αφορά τον αριθμό των επανεγκαταστάσεων τα επόμενα χρόνια.
- (22) Πέρα από τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ, έχουν ληφθεί πολλά μέτρα για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να επανεγκαταστήσουν ανθρώπους. Η EASO αποσκοπεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους για επανεγκαταστάσεις. Ο μηχανισμός στήριξης της επανεγκατάστασης στην Κωνσταντινούπολη, που είναι επιχειρησιακός από τον Απρίλιο του 2019 (πilotική φάση), στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για επανεγκαταστάσεις από την Τουρκία. Επιπλέον, το δίκτυο επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, που συντονίζεται από την EASO και είναι επιχειρησιακό από τον Ιανουάριο του 2020, ενθαρρύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών με έμφαση σε ειδικά θέματα της ΕΕ. Το δίκτυο αποτελεί το κύριο φόρουμ των κρατών μελών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορονοϊού μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της αλληλοδιδαχής.
- (23) Επιπλέον, σύμφωνα με την τριετή στρατηγική της Ύπατης Αρμοστείας (2019-2021) για την επανεγκατάσταση και τις συμπληρωματικές οδούς, είναι σκόπιμο να προωθηθεί η εφαρμογή ή η ευρύτερη χρήση μοντέλων εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλων συμπληρωματικών οδών ως πρόσθετου μέσου εισδοχής για να αυξηθεί ο αριθμός των θέσεων που προσφέρονται μέσω ασφαλών και νόμιμων οδών, επιπλέον της επανεγκατάστασης.
- (24) Η πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση πλαισίου της Ένωσης για την επανεγκατάσταση προβλέπει την παροχή χρηματοδότησης στα κράτη μέλη για την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους.
- (25) Τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες υπάρχει ήδη ένα ευρύ φάσμα ελπιδοφόρων εμπειριών, που αποτυπώνουν την ποικιλομορφία των μοντέλων εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, τα οποία μπορούν να επεκταθούν ή να αναπαραχθούν σε άλλα κράτη μέλη.
- (26) Πολλά κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής ⁽¹³⁾, τα οποία μπορούν να στηρίξουν την επανεγκατάσταση, την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλες συμπληρωματικές οδούς. Σε κάθε περίπτωση, ιδιωτικοί χορηγοί, ομάδες ιδιωτών ή μη κερδοσκοπικές οργανώσεις μπορούν να διαδραματίσουν διαρθρωτικό ρόλο όσον αφορά την υποδοχή και την ένταξη όσων χρήζουν διεθνούς προστασίας.
- (27) Στο πλαίσιο της επανεγκατάστασης, τα συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής μπορούν να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να αυξήσουν τον αριθμό των θέσεων επανεγκατάστασης και να εντάξουν με επιτυχία τους πρόσφυγες σε φιλόξενες κοινότητες υποδοχής. Με βάση μια ισχυρή εταιρική σχέση μεταξύ κράτους και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ιδιωτών ή ομάδων ιδιωτών, οι ιδιωτικοί χορηγοί παρέχουν συνήθως οικονομική, πρακτική και ηθική υποστήριξη για την εισδοχή ή την ένταξη των προσφύγων. Όπως έχει καταδειχθεί στη μελέτη του 2018 σχετικά με τη σκοπιμότητα και την προστιθέμενη αξία των συστημάτων χορηγίας ⁽¹⁴⁾, τα μοντέλα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής μπορούν να λάβουν πολλές και διαφορετικές μορφές. Ανάλογα με τον σχεδιασμό και τον στόχο τους, βοηθούν να αυξηθεί ο αριθμός των θέσεων εισδοχής που προσφέρονται σε όσους χρήζουν προστασίας, συμβάλλουν στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ένταξη, βελτιώνουν τη δημόσια στήριξη για τους πρόσφυγες και την επανεγκατάσταση και συμβάλλουν στην πρόληψη παράτυπων περαιτέρω μετακινήσεων των επανεγκατεστημένων ατόμων.
- (28) Άλλες μορφές χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής πέρα από την επανεγκατάσταση, οι οποίες μπορούν να χρησιμεύσουν ως πρότυπο, περιλαμβάνουν αυτό που ορισμένα κράτη μέλη και ιδιωτικές οργανώσεις αποκαλούν «ανθρωπιστικούς διαδρόμους», το οποίο είναι το μοντέλο χορηγίας που εφαρμόζεται σήμερα από οργανώσεις θρησκευτικού χαρακτήρα στην Ιταλία, στη Γαλλία και στο Βέλγιο, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες εθνικές κυβερνήσεις. Βάσει αυτού του μοντέλου, οι ιδιωτικοί χορηγοί συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας εισδοχής, από τον εντοπισμό των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας έως τη μεταφορά τους στο οικείο κράτος μέλος. Αναλαμβάνουν επίσης την υποδοχή και την ένταξη και επωμίζονται τις σχετικές δαπάνες. Από το 2016 περισσότερα από 2 700 άτομα που έρχονταν διεθνούς προστασίας έφτασαν στην Ευρώπη μέσω αυτής της οδού, κυρίως στην Ιταλία και τη Γαλλία. Οι λεπτομερείς κανόνες συνεργασίας μεταξύ του κράτους και των ιδιωτικών χορηγών καθορίζονται συχνά σε μνημόνια συμφωνίας.
- (29) Με δεδομένα τα οφέλη της χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής, η Ένωση θα πρέπει να προωθήσει περαιτέρω μια ενωσιακή προσέγγιση για την εν λόγω χορηγία με βάση την υπάρχουσα εμπειρία των κρατών μελών και με τη συμμετοχή της EASO. Η Ένωση θα εξακολουθήσει να παρέχει στήριξη για τη δημιουργία ικανοτήτων των φορέων της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν σε συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής, προωθεί δε τις διακρατικές ανταλλαγές γνώσεων με σκοπό την επέκταση των υφιστάμενων προγραμμάτων χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής και τη δημιουργία νέων προγραμμάτων, ακόμη και σε κράτη μέλη που δεν έχουν εφαρμόσει ως τώρα τέτοια συστήματα. Το 2019 η Επιτροπή δημοσίευσε ειδική πρόσκληση υποβολής προτάσεων γι' αυτόν τον σκοπό, στο πλαίσιο του προγράμματος δράσεων της Ένωσης του TAME ⁽¹⁵⁾. Η προώθηση συμπληρωματικών οδών για άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας

⁽¹³⁾ Σε ορισμένες χώρες ονομάζονται επίσης «συστήματα ιδιωτικής χορηγίας».

⁽¹⁴⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1dbb0873-d349-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-114630059>

⁽¹⁵⁾ Πρόσκληση υποβολής προτάσεων του TAME για το 2019 AMIF-2019-AG-Call, Θέμα 1: Προώθηση της ένταξης ατόμων που χρήζουν προστασίας μέσω συστημάτων ιδιωτικής χορηγίας.

και για την περαιτέρω ένταξή τους είναι ένα από τα θέματα που περιλαμβάνονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων για διακρατικές δράσεις στον τομέα του ασύλου, της μετανάστευσης και της ένταξης στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας του TAME για το 2020 ⁽¹⁶⁾.

- (30) Η πανδημία του κορονοϊού έπληξε επίσης τα συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής. Στις οδηγίες της σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της ΕΕ στον τομέα των διαδικασιών ασύλου και επιστροφής και στον τομέα της επανεγκατάστασης, η Επιτροπή ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να κρατήσουν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με τους χορηγούς, να τους τηρούν ενήμερους για τις εξελίξεις και να συνεχίσουν την επιστράτευση και τον έλεγχο χορηγών με σκοπό να αυξήσουν τη μελλοντική διαθεσιμότητα φιλοξενίας.
- (31) Όπως τονίστηκε από την Ύπατη Αρμοστεία, η επανένωση οικογενειών αναγνωρίζεται ευρέως ως βασικός παράγοντας επιτυχημένης ένταξης στη χώρα υποδοχής. Τα βιαιώς εκποτισθέντα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας αντιμετωπίζουν συχνά πολλά προβλήματα όσον αφορά την άσκηση του δικαιώματός τους για οικογενειακή επανένωση, όπως χρονοβόρες και επαχθείς διοικητικές διαδικασίες ⁽¹⁷⁾. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε απόπειρες καταστρατήγησης των κανόνων μέσω της επικίνδυνης παράτυπης μετανάστευσης. Για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στο δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης σύμφωνα με την οδηγία για την οικογενειακή επανένωση ⁽¹⁸⁾ τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να θεσπίσουν προγράμματα βοήθειας για οικογενειακή επανένωση τα οποία βελτιώνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες και απλουστεύουν τη διαδικασία υποβολής αίτησης θεώρησης. Επιπλέον, για περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την οικογενειακή επανένωση, τα κράτη μέλη καλούνται να θεσπίσουν προγράμματα εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, όπως η χορηγία για οικογενειακούς λόγους.
- (32) Για την αξιοποίηση δεξιοτήτων και προσόντων και για την ενεργοποίηση ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, θα πρέπει επίσης να διερευνηθούν άλλες συμπληρωματικές οδοί εισδοχής, όπως η εκπαίδευση ή η εργασία. Διάφορα κράτη μέλη υποστηρίζουν προγράμματα που διευκολύνουν την πρόσβαση σε υφιστάμενες νόμιμες οδούς για εκείνους που χρήζουν διεθνούς προστασίας, όπως οι φοιτητές ή οι εργαζόμενοι. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν το εργαλείο κατάρτισης προφίλ δεξιοτήτων για υπηκόους τρίτων χωρών σε τέτοιες διαδικασίες. Αυτό το ειδικό διαδικτυακό εργαλείο βοηθά στη χαρτογράφηση και την τεκμηρίωση των δεξιοτήτων και των προσόντων ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών ⁽¹⁹⁾.
- (33) Εκτιμάται ότι λιγότερο από το τρία τοις εκατό των προσφύγων παγκοσμίως έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ⁽²⁰⁾. Ακόμη και όταν διαθέτουν τις δεξιότητες και τις απαραίτητες γνώσεις, συχνά δεν διαθέτουν τις πληροφορίες και τα οικονομικά μέσα για να εγγραφούν σε προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά προγράμματα στην Ένωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο βελτίωσης της πρόσβασης νέων ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας στο πανεπιστήμιο και, συνεπώς, να διευκολύνουν την εισδοχή τους στην επικράτεια τους ως φοιτητών. Τέτοιες πρωτοβουλίες μπορεί να απαιτούν μια προσωρινή διαδικασία επιλογής σε τρίτες χώρες, γλωσσική εκπαίδευση, ευελιξία όσον αφορά τα κριτήρια εγγραφής σε προγράμματα σπουδών καθώς και υποτροφίες και ειδικά μέτρα ένταξης κατά την άφιξη. Οι φοιτητές που επιθυμούν να παραμείνουν στο οικείο κράτος μέλος μετά την αποφοίτησή τους, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾, θα πρέπει να λαμβάνουν συμβουλές και βοήθεια για την αναζήτηση θέσης εργασίας.
- (34) Για τη διευκόλυνση της εφαρμογής τέτοιων προγραμμάτων, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει την αλληλοδιδαχή και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ κρατών μελών και θα διερευνήσει τις δυνατότητες χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΕ του σχεδιασμού και της ανάπτυξης αυτών των οδών για τους φοιτητές.
- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν περαιτέρω το ενδεχόμενο σύμπραξης με τον ιδιωτικό τομέα, τους εργοδότες, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και την κοινωνία των πολιτών για την ανάπτυξη καινοτομικών συστημάτων διεθνούς κινητικότητας του εργατικού δυναμικού για εκείνους που χρήζουν προστασίας.
- (36) Η EASO, μαζί με το δίκτυο επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν προγράμματα εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλες συμπληρωματικές οδούς.

⁽¹⁶⁾ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 26.6.2020, για τη χρηματοδότηση των δράσεων της Ένωσης στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και την έγκριση του προγράμματος εργασίας για το 2020: <https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund/union-actions/docs/c4223-annex-decision-amif-awp-2020.pdf>.

⁽¹⁷⁾ <https://www.unhcr.org/uk/protection/basic/5f5743f84/families-together-family-reunification-for-refugees-in-the-european-union.html>

⁽¹⁸⁾ Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (ΕΕ L 251 της 3.10.2003, σ. 12).

⁽¹⁹⁾ <https://ec.europa.eu/migrantskills/#/>

⁽²⁰⁾ Εκτιμήσεις της Ύπατης Αρμοστείας: <https://www.unhcr.org/tertiary-education.html>

⁽²¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 21), άρθρο 25.

- (37) Κατά την υλοποίηση προγραμμάτων επανεγκατάστασης, εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλων συμπληρωματικών οδών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις υποχρεώσεις που ορίζονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.
- (38) Για την παρακολούθηση της εφαρμογής των ενωσιακών συστημάτων επανεγκατάστασης το 2020 και το 2021, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν έκθεση στην Επιτροπή, κατόπιν αίτησης, για τα άτομα που έχουν επανεγκατασταθεί στο έδαφός τους, με βάση τις δεσμεύσεις τους, προσδιορίζοντας τη χώρα από την οποία έχουν επανεγκατασταθεί. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί επίσης τα διάφορα σχέδια και προγράμματα εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους που υλοποιούνται στα κράτη μέλη για να διατηρεί μια εποπτεία όλων των νόμιμων οδών για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, καθώς και του πλήθους των θέσεων που προσφέρονται μέσω αυτών των διαύλων.
- (39) Η παρούσα σύσταση θα πρέπει να απευθύνεται στα κράτη μέλη. Τα συνδεδεμένα με το σύστημα του Δουβλίνου κράτη καλούνται να συμβάλουν στις κοινές ευρωπαϊκές προσπάθειες επανεγκατάστασης, καθώς και στις κοινές προσπάθειες που αφορούν άλλες συμπληρωματικές οδούς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΣΔΟΧΗ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμβάλουν στην παροχή νόμιμων οδών για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας σε πνεύμα διεθνούς αλληλεγγύης με τις πρώτες χώρες ασύλου ή τις χώρες διέλευσης και να ενισχύσουν την αλληλεγγύη μεταξύ τους.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ

2. Με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή των προηγούμενων συστημάτων επανεγκατάστασης της ΕΕ και για να γεφυρωθεί η μετάβαση από τα συστήματα αυτά στο σταθερό πλαίσιο της Ένωσης για την επανεγκατάσταση, καλούνται τα κράτη μέλη να επιτύχουν τον στόχο επανεγκατάστασης που είχε τεθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάληψης δεσμεύσεων του 2020 για τουλάχιστον 29 500 άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας από τρίτες χώρες σε περίοδο δύο ετών (1 Ιανουαρίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2021).
3. Τα κράτη μέλη καλούνται να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάληψης δεσμεύσεων του 2020 όσο το δυνατόν ταχύτερα στη συγκυρία των επιπτώσεων της πανδημίας του κορονοϊού. Ενθαρρύνονται να εξετάσουν καινοτομικούς τρόπους εργασίας και να προσαρμόσουν τις διαδικασίες τους ώστε να ανταποκρίνονται στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα επί τόπου, καθώς και στις πρώτες χώρες ασύλου.
4. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν εκπληρώσει πλήρως τις δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο του προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ για το 2018-2019 ⁽²⁾ ενθαρρύνονται να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις αυτές το 2020 και το 2021, σύμφωνα με τα εθνικά τους προγράμματα του ΤΑΜΕ.
5. Το 2020 και το 2021 τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους σχετικά με την επανεγκατάσταση στο μέτρο του δυνατού εν μέσω πανδημίας κορονοϊού και, όσον αφορά τις δεσμεύσεις τους, να εστιάσουν την προσοχή τους στα ακόλουθα:
 - α) να εξασφαλίσουν τη συνέχιση της επανεγκατάστασης από την Τουρκία Σύριων υπηκόων και υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών που εκτοπίστηκαν λόγω της σύρραξης στη Συρία, ώστε να υποστηρίξουν την υλοποίηση της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας του Μαρτίου του 2016· αυτό περιλαμβάνει την ενεργοποίηση του εθελοντικού προγράμματος εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, εφόσον έχουν εκπληρωθεί όλες οι σχετικές προϋποθέσεις και έχουν τερματιστεί οι παράτυπες διελεύσεις μεταξύ Τουρκίας και ΕΕ ή έχουν τουλάχιστον μειωθεί ουσιαστικά και σταθερά·
 - β) να εξασφαλίσουν τη συνέχιση της επανεγκατάστασης από τον Λίβανο και την Ιορδανία·
 - γ) να συνεισφέρουν στη διαρκή σταθεροποίηση της κατάστασης στην Κεντρική Μεσόγειο μέσω της επανεγκατάστασης όσων χρήζουν προστασίας από τη Λιβύη, τον Νίγηρα, το Τσαντ, την Αίγυπτο, την Αιθιοπία και το Σουδάν, στηρίζοντας μεταξύ άλλων τον προσωρινό μηχανισμό της Ύπατης Αρμοστείας για την επείγουσα εκκένωση των πλέον ευάλωτων ομάδων μεταναστών από τη Λιβύη που βρίσκονται στον Νίγηρα και τη Ρουάντα.

⁽²⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2017/1803.

6. Τα κράτη μέλη καλούνται να αντιδράσουν με ευελιξία στις επείγουσες ανάγκες επανεγκατάστασης σε όλο τον κόσμο. Καλούνται να υλοποιήσουν όσο το δυνατόν περισσότερες δεσμεύσεις επανεγκατάστασης και να αξιοποιήσουν τον προϋπολογισμό που τους έχει διατεθεί. Θα πρέπει να εφαρμόζουν τα οικεία προγράμματα επανεγκατάστασης σε στενή συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία και με την υποστήριξη της ΕΑΣΟ, κατά περίπτωση.
7. Με σκοπό να εξασφαλιστεί η συνέχιση και η νέα αύξηση των επιχειρήσεων επανεγκατάστασης μετά τη διαταραχή που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού, τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν στα μελλοντικά προγράμματα επανεγκατάστασης της ΕΕ. Καλούνται να επεκτείνουν τα υφιστάμενα προγράμματα τους για την επανεγκατάσταση, να συνεχίσουν τα προηγούμενα προγράμματά τους για την επανεγκατάσταση ή να θεσπίσουν νέα προγράμματα επανεγκατάστασης για να αυξήσουν τον αριθμό των θέσεων εισδοχής που προσφέρονται σε όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, μόλις γίνει εφικτό να ξαναρχίσουν οι επανεγκαταστάσεις με ασφαλείς συνθήκες για όλους τους εμπλεκόμενους.

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

8. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι όλα τα στάδια της διαδικασίας επανεγκατάστασης διεξάγονται με υψηλά πρότυπα ποιότητας, ιδίως όσον αφορά τον (εξ αποστάσεως) προσανατολισμό πριν από την αναχώρηση και τις πληροφορίες μετά την άφιξη. Καλούνται να παράσχουν κατάλληλη και επαρκή ικανότητα υποδοχής, λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ανησυχίες για την υγεία, ώστε να εξασφαλιστεί η ταχεία άφιξη των προσώπων που επιλέχθηκαν στην Ευρώπη.
9. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να σχεδιάσουν ειδικά και αποτελεσματικά προγράμματα ένταξης και κοινωνικής συμπεριληψής των ατόμων που επανεγκαθίστανται, προγράμματα τα οποία να λαμβάνουν υπόψη ιδίως την ευάλωτη θέση τους. Καλούνται να συνεργαστούν στενά με την κοινωνία των πολιτών και με τις κοινότητες υποδοχής για να θεσπίσουν ή να διευρύνουν συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής για επανεγκατάσταση, με σκοπό την ένταξη των επανεγκατεστημένων προσφύγων στις κοινωνίες υποδοχής αποτελεσματικότερα, καλύτερα και ταχύτερα.
10. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν εσωτερικά προγράμματα παρακολούθησης και αξιολόγησης για τη μέτρηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων τους για την επανεγκατάσταση και των συναφών προγραμμάτων ένταξης.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

11. Τα κράτη μέλη καλούνται να αυξήσουν, στο έδαφός τους, τον αριθμό των εισδοχών ευάλωτων ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Πέρα από την επανεγκατάσταση, θα πρέπει να εξετάσουν ειδικότερα τη δημιουργία ή την επέκταση άλλων μορφών νόμιμων οδών για ευάλωτα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας.
12. Επιπλέον, τα κράτη μέλη καλούνται να διευκολύνουν την πρόσβαση στο δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, θεσπίζοντας προγράμματα βοήθειας για οικογενειακή επανένωση τα οποία βελτιώνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες και απλουστεύουν τη διαδικασία υποβολής αίτησης. Επιπλέον, καλούνται να παράσχουν οδούς για την εισδοχή μελών της οικογένειας των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μέσω προγραμμάτων εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, όπως τα προγράμματα χορηγίας για οικογενειακούς λόγους.
13. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας ενωσιακής προσέγγισης για τη χορηγία από την κοινότητα υποδοχής και να στηριχθούν στο ευρύ φάσμα μοντέλων εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους για να σχεδιάσουν προγράμματα εισδοχής σύμφωνα με τις αντίστοιχες εθνικές προτεραιότητές τους, λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες και τα συμφέροντα των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ.
14. Τα κράτη μέλη καλούνται να συνεργαστούν στενά με την κοινωνία των πολιτών για να δημιουργήσουν ή να διευρύνουν συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής ως ανθρωπιστικής οδού εισδοχής, στο πλαίσιο της οποίας ιδιώτες χορηγοί, ομάδες ιδιωτών ή μη κερδοσκοπικές οργανώσεις συμμετέχουν σε διάφορα στάδια του προγράμματος, από τον εντοπισμό των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας στην τρίτη χώρα έως την ένταξή τους μετά την άφιξή τους.
15. Κατά τον σχεδιασμό αυτών των συστημάτων χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής, τα κράτη μέλη και οι εταίροι τους θα πρέπει να ορίσουν διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια επιλογής για εκείνους που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Από την έναρξη του προγράμματος, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αντίστοιχοι ρόλοι και αρμοδιότητες της κοινωνίας των πολιτών και της κυβέρνησης είναι σαφώς καθορισμένοι στο στάδιο πριν από την αναχώρηση και στο στάδιο μετά την άφιξη. Τα κράτη μέλη παραμένουν υπεύθυνα για τους ελέγχους ασφαλείας και τις διαδικασίες εισδοχής και θα πρέπει να εγγυώνται την ύπαρξη κατάλληλων διασφαλίσεων και διχτύων ασφαλείας.
16. Τα κράτη μέλη καλούνται να θεσπίσουν ή να διευρύνουν συστήματα χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής που αποσκοπούν στη διασφάλιση καλύτερης και ταχύτερης ένταξης και κοινωνικής συμπεριληψής των ατόμων στα οποία χορηγείται διεθνής προστασία στις κοινωνίες υποδοχής και βελτιωμένη δημόσια στήριξη, δημιουργώντας πιο φιλόξενες και συμπεριληπτικές κοινωνίες.

17. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διατηρούν ανοικτούς διαύλους επικοινωνίας με τους ιδιωτικούς χορηγούς στη διάρκεια της πανδημίας του κορονοϊού και μετά απ' αυτήν και να διατηρούν τη στράτευση των ιδιωτικών χορηγών στην ενεργό στήριξη των συστημάτων χορηγίας.
18. Τα κράτη μέλη καλούνται να κάνουν χρήση των διάφορων δυνατοτήτων συγχρηματοδότησης από την ΕΕ για την προώθηση των συστημάτων χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής.

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΧΡΗΣΟΥΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

19. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αναπτύξουν και να υποστηρίξουν προγράμματα που διευκολύνουν την πρόσβαση σε άλλες υφιστάμενες νόμιμες οδούς για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, κάνοντας χρήση, κατά περίπτωση, εργαλείων της ΕΕ για τη χαρτογράφηση και τεκμηρίωση των δεξιοτήτων και των προσόντων τους. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να παράσχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων με προγράμματα ενεργοποίησης (όπως αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση) όσο το δυνατόν νωρίτερα. Για τη διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν στενά με τους κοινωνικούς εταίρους.
20. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο βελτίωσης της πρόσβασης νέων ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας στο πανεπιστήμιο, διευκολύνοντας γι' αυτούς την απόκτηση της ιδιότητας του φοιτητή, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών τους αναγκών. Σε στενή σύμπραξη με πανεπιστήμια, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας ειδικών προγραμμάτων, που θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ειδική, πιο ευέλικτη διαδικασία επιλογής για το πανεπιστήμιο, οικονομική στήριξη και προσαρμοσμένα μαθήματα γλώσσας ή να επεκτείνουν τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες τους. Θα πρέπει να παρέχουν συμβουλές και να βοηθούν τους πτυχιούχους που επιθυμούν να παραμείνουν στο κράτος μέλος να αναζητήσουν εργασία.
21. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και τους εργοδότες για να αναπτύξουν καινοτομικά συστήματα διεθνούς κινητικότητας του εργατικού δυναμικού για εκείνους που χρήζουν προστασίας, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την προστασία.
22. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν σε μια ενωσιακή προσέγγιση της χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής με σκοπό να υποστηρίξουν τις συμπληρωματικές οδούς εκπαίδευσης και εργασίας για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

23. Για την καλύτερη αξιοποίηση των οφελών και του δυναμικού της συνεργασίας και του συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ στον τομέα της επανεγκατάστασης, της εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους, της χορηγίας από την κοινότητα υποδοχής και των συμπληρωματικών οδών, τα κράτη μέλη καλούνται να συμμετάσχουν στο δίκτυο επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους της ΕΑΣΟ και ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ενεργά στις συνεδριάσεις και στις δραστηριότητές του.
24. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν στο πλαίσιο του δικτύου επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους της ΕΑΣΟ προκειμένου να διευκολύνουν την έγκαιρη και ομαλή επανέναρξη των επανεγκαταστάσεων μετά την άρση των περιορισμών που συνδέονται με την πανδημία του κορονοϊού και να αναπτύξουν νέους τρόπους εργασίας και νέες διαδικασίες για να καταστούν οι επιχειρήσεις επανεγκατάστασης πιο ανθεκτικές μεσοπρόθεσμα.
25. Για να διευρύνουν περαιτέρω την επανεγκατάσταση σε παγκόσμιο επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμπράξουν με τρίτες χώρες και να τις βοηθήσουν να αναπτύξουν τα δικά τους προγράμματα επανεγκατάστασης μέσω της δημιουργίας ικανοτήτων και της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών, αξιοποιώντας την εμπειρογνώσια της ΕΑΣΟ και σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία και τον ΔΟΜ.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

26. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να γνωστοποιούν στην Επιτροπή, μετά από αίτησή της, τον αριθμό των ατόμων που έχουν επανεγκατασταθεί στο έδαφός τους, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις τους, προσδιορίζοντας τις χώρες από τις οποίες επανεγκαταστάθηκαν.
27. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με τις εισδοχές μέσω συστημάτων εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλων συμπληρωματικών οδών.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

28. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τη χρηματοδοτική στήριξη που τους διατέθηκε μέσω του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για το υπόλοιπο της περιόδου υλοποίησης, ώστε να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις επανεγκατάστασης που ανέλαβαν, και θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι όλα τα στάδια της διαδικασίας επανεγκατάστασης που αναφέρονται στην παρούσα σύσταση διεξάγονται με υψηλά πρότυπα ποιότητας.
29. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσουν πλήρως τις άλλες ευκαιρίες χρηματοδότησης από την ΕΕ για τη στήριξη και τη βελτίωση της επανεγκατάστασης, της εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους και άλλων συμπληρωματικών οδών για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας και για την ένταξη και την κοινωνική συμπερίληψή τους στις κοινωνίες υποδοχής, ιδίως δε να αξιοποιήσουν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης σύμφωνα με τους αντίστοιχους στόχους τους.

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 2020.

Για την Επιτροπή
Ylva JOHANSSON
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επανεγκατάσταση: Δεσμεύσεις 2020

Κράτος μέλος	Συνολικές θέσεις 2020
Βέλγιο	758
Βουλγαρία (*)	[25]
Τσεχία	
Δανία	
Γερμανία	5 500
Εσθονία	
Ιρλανδία	994
Ελλάδα	
Ισπανία	1 000
Γαλλία	5 200
Κροατία	100
Ιταλία	700
Κύπρος	
Λετονία	
Λιθουανία	18
Λουξεμβούργο (*)	[50]
Ουγγαρία	
Μάλτα (*)	[20]
Κάτω Χώρες	1 902
Αυστρία	
Πολωνία	
Πορτογαλία	1 150
Ρουμανία	200
Σλοβενία	
Σλοβακία	
Φινλανδία	850
Σουηδία	5 114
Ηνωμένο Βασίλειο	6 000
ΣΥΝΟΛΟ	29 487

(*) Υλοποίηση δεσμεύσεων από το προηγούμενο σύστημα (δεν υπολογίζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάληψης δεσμεύσεων του 2020)